

فراتر از خبر

چه گروه‌ها و کشورهای درگیر جنگ در یمن هستند؟

راديو فردا

کمتر از یک دقیقه پیش

گروهی از نیروهای دولت رسمی یمن که از سوی عربستان سعودی پشتیبانی می‌شوند

درگیری‌ها در یمن هم‌زمان با بالا گرفتن جنگ ایران به شدت در جریان است، به‌طوری که شبه‌نظامیان حوثی مورد حمایت ایران روز ۱۹ شهریور توانستند بر شهر استراتژیک «المخا»، مشرف بر تنگه راهبردی باب‌المندب، تسلط پیدا کنند.

یمن از ۱۲ سال پیش درگیر یک جنگ داخلی است، از زمانی که حوثی‌ها صنعا، پایتخت، را تصرف کردند و این اقدام باعث شد که ائتلافی به رهبری عربستان در این کشور مداخله نظامی کند. آتش‌بسی که در سال ۲۰۲۲ با میانجی‌گری سازمان ملل برقرار شد تا حدود زیادی جنگ را متوقف کرد، اما این کشور فقیر اکنون با جدی‌ترین تهدید برای افتادن دوباره در جنگی گسترده روبه‌رو است.

در ادامه، جزئیات مربوط به مهم‌ترین گروه‌های درگیر در جنگ یمن آمده است؛ جنگی که یکی از بدترین بحران‌های انسانی جهان را رقم زده است:

درگیری‌های یمن زمانی آغاز شد که جنبش حوثی‌ها، که نام رسمی آن «انصارالله» است، در اواخر سال ۲۰۱۴ دولت مورد حمایت عربستان و دولت به رسمیت شناخته شده بین‌المللی به ریاست عبدربه منصور هادی را برکنار کرد.

این گروه همچنان قدرتمندترین نیروی نظامی کشور است و هم پایتخت و هم بخش زیادی از شمال یمن را در کنترل خود دارد. تخمین زده می‌شود حوثی‌ها در مناطقی قدرت دارند که بین ۶۰ تا ۶۵ درصد از مردم یمن در آن زندگی می‌کنند.

ائتلاف به رهبری عربستان، ایران را متهم می‌کند که حوثی‌ها را تسلیح می‌کند، آن‌ها را آموزش می‌دهد و به آن‌ها پول پرداخت می‌کند. حوثی‌ها این اتهام را رد می‌کنند و می‌گویند وابسته به ایران نیستند و سلاح‌های خود را تولید می‌کنند.

حوثی‌ها توان موشکی و پهپادی خود را در طول جنگ یمن نشان داده‌اند؛ از جمله در حملات به عربستان سعودی و امارات، با هدف قرار دادن تأسیسات نفتی و زیرساخت‌های حیاتی.

حوثی‌ها که بخشی از یک اتحاد منطقه‌ای موسوم به «محور مقاومت» معرفی و از سوی ایران پشتیبانی می‌شوند، همچنین در جنگ غزه پشت فلسطینی‌ها ایستادند. آن‌ها با پهپاد و موشک به اسرائیل حمله کردند و کشتیرانی تجاری در دریای سرخ را هدف قرار دادند.

حوثی‌ها در جنگ آمریکا و اسرائیل با ایران، در کنار تهران بودند. با این حال، پیش از آن عمدتاً کم‌تحرک ماندند تا این‌که در ماه ژوئیه امسال علیه عربستان سعودی «محاصره دریایی» اعلام و در سپتامبر حملات خود علیه این پادشاهی را تشدید کردند.

حوثی‌ها در بیش از ۱۰ سال گذشته نشان داده‌اند که در برابر بمباران‌های ائتلاف به رهبری عربستان و همچنین حملات آمریکا و بریتانیا در سال‌های اخیر تاب آورده‌اند.

بیشتر در این باره:

حوثی‌ها شهر بندری «المخا» مشرف به تنگه باب‌المندب را «تصرف کردند»

عربستان سعودی

عربستان در مارس ۲۰۱۵، رهبری یک ائتلاف نظامی علیه حوثی‌ها را بر عهده گرفت تا دولت هادی را بازگرداند و به این ترتیب وارد جنگ داخلی یمن شد. ریاض در پی آن بود که اجازه ندهد یک گروه هم‌پیمان با ایران در مرزهای جنوبی‌اش قدرت را در دست بگیرد.

با وجود این‌که روابط ریاض و تهران، با میانجی‌گری چین، در دوره‌ای رو به بهبود گذاشت، اما دو کشور از دیرباز رقیب منطقه‌ای بوده‌اند و نسبت به یکدیگر بی‌اعتمادند.

عربستان که بزرگ‌ترین صادرکننده نفت جهان است، در ماه اوت و در پاسخ به افزایش بی‌ثباتی منطقه‌ای ناشی از جنگ آمریکا و اسرائیل با ایران، یک توافق دفاعی با ترکیه و پاکستان موسوم به «پیمان مکه»

امضا کرد. دو روز بعد، حوثی‌ها در اقدامی آشکارا مخالف این توافق، پالایشگاه جیزان متعلق به شرکت آرامکو را هدف قرار دادند.

«شورای رهبری ریاستی»

«شورای رهبری ریاستی» که هشت عضو دارد و رشاد العلیمی آن را اداره می‌کند، مرجع رسمی و به رسمیت شناخته شده یمن است که در شهر بندری عدن مستقر است. این شورا در آوریل ۲۰۲۲ در ریاض تشکیل شد تا جایگزین رئیس‌جمهور پیشین شود و نیروهای ضدحوثی را یکپارچه کند؛ اما این شورا با شکاف‌هایی روبه‌رو شده که قرار بود آن‌ها را حل کند و عملاً فلج شده است.

دولت و متحدانش که به نیروی هوایی عربستان وابسته‌اند، با حوثی‌ها در مناطق تعز، مأرب، جوف و شهر بندری تاریخی المخا درگیر شده‌اند.

حوثی‌ها روز ۱۸ شهریور شهر المخا را تصرف کردند و به باب‌المندب نزدیک‌تر شدند؛ هدف آن‌ها کنترل کامل ساحل غربی یمن در دریای سرخ است.

بیشتر در این باره:

افزایش فشارها بر تهران؛ چه سرنوشتی در انتظار گروه‌های نیابتی است؟

«نیروهای مقاومت ملی»

«نیروهای مقاومت ملی» یک نیروی ضدحوثی مسلح است که رهبری آن برعهده طارق صالح است.

او برادرزاده علی عبدالله صالح، رئیس‌جمهور سابق یمن، و عضو شورای رهبری ریاستی است. این نیرو ابتدا با حمایت امارات برای جنگ با حوثی‌ها در غرب یمن تشکیل شد، اما ارتباط خود را با عربستان حفظ کرده است و می‌کوشد به یک یمن یکپارچه دست پیدا کند؛ آن هم در موقعیتی که به عنوان وزنه‌ای، هم در برابر حوثی‌ها و هم جدایی‌طلبان جنوب، عمل کند.

«شورای انتقالی جنوب»

«شورای انتقالی جنوب» که آموزش و تجهیزات آن را امارات متحده عربی فراهم کرده بود، در ژانویه خواستار جدایی جنوب شد؛ جایی که تا زمان اتحاد با شمال در سال ۱۹۹۰، یک دولت مستقل بود. رهبری جنوب در آن زمان تلاش کرد در سال ۱۹۹۴ جدا شود، اما به سرعت توسط ارتش آن زمان رئیس‌جمهور صالح شکست خورد.

شورای انتقالی جنوب، به رهبری عبدروس الزبیدی، ظاهراً بخشی از ائتلاف تحت رهبری عربستان است، اما در سال ۲۰۲۰ اعلام کرد در جنوب «خودگردانی» برقرار می‌کند. تنش‌ها زمانی در دسامبر ۲۰۲۵ به اوج خود رسید که این گروه بخش‌های وسیعی از یمن در استان‌های حضرموت و المهر را تصرف کرد و تا مرزهای عربستان پیش رفت و بدین ترتیب نفوذ قدرت اصلی منطقه‌ای را به چالش کشید.

بیشتر در این باره:

هشدار پاکستان به حوثی‌ها: حمله به عربستان، پیمان دفاعی مکه را فعال می‌کند

«کنگره مردمی برای اصلاح» یمن

«کنگره مردمی برای اصلاح» یمن که بیشتر با نام «الاصلاح» شناخته می‌شود، یک جنبش سنی اسلام‌گرای مرتبط با سابقه تاریخی با اخوان المسلمین است. این جنبش یک جناح کلیدی در دولت به رسمیت شناخته شده به شمار می‌رود، اما امارات و شورای انتقالی جنوب آن را یک سازمان تروریستی می‌دانند. مهم‌ترین پایگاه آن سال‌ها در مأرب بوده است؛ تنها منطقه دارای میدان گازی یمن و یکی از بزرگ‌ترین میادین نفتی این کشور.

امارات متحده عربی

امارات به ائتلاف به رهبری عربستان پیوست و در میان مؤثرترین نیروهای زمینی آن قرار داشت. نیروهای اماراتی در سال ۲۰۱۹ عقب‌نشینی از یمن را آغاز کردند که این روند تا سال ۲۰۲۰ کامل شد، اما امارات با اتکا به شورای انتقالی جنوب و دیگر گروه‌ها، نفوذ خود را در میدان حفظ کرده است.

تحلیلگران می‌گویند انگیزه امارات، دشمنی‌اش با اخوان المسلمین و همچنین تضمین خطوط کشتیرانی در تنگه راهبردی باب‌المندب و خلیج عدن بوده است.

این مطلب بخشی از:

فراتر از خبر

بایگانی

جهان